

Locuint'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a Morariloru Nr. 18.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decât numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii.” rtiellii ramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune

Pre trei lune . . . 3 fl. v.
Pre șase lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu întregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'a :

pre an. întregu 40 Lei n. = 16 fl. v. a.
„ 6 lune . . . 20 „ „ „ = 8 „ „ „
„ 3 — . . . 10 „ „ „ = 4 „ „ „

Pentru insertiuni :

10 cr. de linia, si 30 cr. taes'a timbrale pentru fiesce care publicatiune separatu. In Loculu deschistu 20 cr. de linia.
Unu esemplariu costă 10 cr.

Pentru Tofaleni

Junimea romana d'in Baia-de-Crisiu a datu la 25 l. tr. unu balu in favorulu Tofaleniloru esposesiunati.

Fiindu tempulu de totu nefavoritoriu, si pote si d'in caus'a că spre acestu scopu se facusera dejă colecte prin tote părțile acestui comitatu, rezultatulu întreprinderi Junimei fu forte modestu.

D'in consemnarea ce am onorea a vi o alatură sub se vede, că s'au vendutu 22 de bilete de persona à 1 fl. = 22 fl. si 21 de bil. de fam. à 2 fl. = 42 fl.; apoi au rescumperatu câte unu bil. de pers. DD.: Angyal Lajos cu 5 fl., Iosifu Crisianu cu 2 fl., Georgiu Pariu cu 2 fl., P. Gligoru cu 4 fl., Ioane Motiu cu 2 fl., Teodoru Pop'a cu 3 fl., M. Todt cu 2 fl., Arseniu Adamoviciu cu 2 fl., Constantinu Costinu cu 2 fl., si Simeonu Balintu cu 1 galb., era câte unu bil. de fam. DD.: Georgiu Bardosi cu 5 fl., Demetriu Moldovanu cu 3 fl., si Alesandru Basia cu 1 galb.

Preste totu s'au incassatu asiè dara sum'a de 96 fl. si 2 galb.

De aci substragundu-se spesele cu 72 fl. si 32 cr. a remasu venitul curatu de: 23 fl. 68 cr. si 2 galb.

La acésta suma s'a adausu d'in partea subscrisulnu 2 fl. si 32 cr. si asiè s'a inaintatu dlui Fogarasi, — presiedinte comitetulu infintiata pentru Tofaleni, in Muresiu-Osorheiu, — sum'a de 26 fl. v. a. si 2 galb. in natura. Baia-de-Crisiu in dec. 1869.

In numele Junimei rom. d'in B.-d.-Crisiu,

Augustu Horsia

ca pres. alu comit. arang. de balu.

Valorosulu tribunu de la 1848. Dl. Andreica a adunatu de la mai multi cetatieni d'in Campeni si giuru urmatoriele ajutorie :

DD. Ioanu Patitia protopopu 3 fl., Petru Ioanette jude cerc. 2 fl., Mich. Contesu 1 fl., Andreica 2 fl., Ioanu Corchesiu 20 cr., Iosefa Colcher 50 cr., Ioanu Sicoe 3 fl., Beseric'a gr. e. d'in Sohodolu 2 fl., Sigfrid Coalcher 50 cr., Kopp 1 fl., Nicolau Auranu parocu in Certegea 1 fl., Samoila Morariu 50 cr., Dominicu Fleischer 50 cr., D. Marilly 40 cr., Capesius 30 cr., Gebel 20 cr., Gutra 40 cr., Binder 20 cr., cu tasulu in Beseric'a gr. or. s'au adunatu 6 fl. 82 cr., in beseric'a gr. cat. s'au adunatu 1 fl. 30 cr., David Lóvy 1 fl., I. Hirsch 1 fl., Nicolau B. Munteanu docinte 1 fl., Dionisiu Darabantu not. 2 fl., Iulia Porutiu parocu 1 fl., Giorgiu Ioanette 1 fl., unu care-va 50 cr., Nicolau Marcu Drodasiu 50 cr., Szöcs Iosef 20 cr., Aronu Ionasiu 1 fl., Teocu Todoru 1 fl., Dionisiu Palade 50 cr., Giorgiu Corchesiu 40 cr., Dumitru Palade 1 fl., B. Chirtopu 1 fl., Costandinu Palade 50 cr., T. G. Gerasiu comerc. 1 fl., Ludovicu Ariesianu 1 fl., Ilie Dascalescu 50 cr., Dumitru Mucea 1 fl., George Dragia jude in Bistr'a 50 cr., Ispasu Todea jude in Albacu 1 fl., Nicodimu Cotisielu jude in Certegea 1 fl., Clemente Aiudanu 30 cr., Teocu Nicolau 60 cr., Bologu Zacheiu 50 cr., si Sabin'a Andreica (a fara de banii peatru epistole platiti la posta) a mai datu 18 cr.; sum'a tota e 47 fl. v. a.

Acésta suma s'a tramisu la comitetulu d'in Tergu-Muresiului, carele spre legitimarea dlui Andreica, adeveresce primirea baniloru prin scrisorea dlui presiedinte Fogarasi, data in „29”, Noemvre a. c. carea se afla la Redactiunea „Federat.”

Comitetulu d'in Tergu-Muresiului adeveresce primirea sumei de 20 fl. ce i-s'a tramisu de la mai multe generose femei rom. d'in Blasiu, alu caroru nume s'a si publicatu in foia liter. „Familia.”

Asemene adeveresce primirea mai multoru sume de la urmatorii DD. colectanti :

in 14 Noemvre prin D. Ionu Pamfiliu protop. rom. gr. cat. d'in Clusiu 24 fl., — in 14 Noemvre prin D. Schiopu d'in Regimulu-Sas. 17 fl.; — in 15 Noemvre prin D. Vincentiu Babesiu, d'in Bud'a, 401 fl., 45 cr., detto in 18 Noemvre 49 fl. 20 cr.; — in 14 Noem. prin D. Gavr. Mann, Desiu, 20 fl.; — in 31 Octovre, prin D. adv. Nicola, Abrudu, 52 fl., 20 cr.; — in 17 Noem. prin D. Iac. Muresianu, Brasieu,

71 fl. 46 cr.; — in 19 Noem. prin D. Vinc. Babesiu, Bud'a, 67 fl. 36 cr.; — in 19 Noemvre prin D. Lazacu Tia pu, Zorlentiu-Mare, 10 fl.

Tergu-Muresiului, 14 Decemvre, 1869.

Demitru Fogarasi, m. pr. pres. Nicolau Cordea not.

Austri'a si garantiele existintiei sale (Oesterreich und die Bürgschaften seines Bestandes), de Dr. Adolfu Fischof.

II.

D. Fischof au facutu unu mare actu de cetatianu curagiosu; optulu s'eu e unu semnu alu timpulu si noi l'acceptamu ca pre unu precursoru alu unei ere noue, că-ci d'insulu vine a trage clopotulu celu de morte vechiei politice si adeptiloru ei cci zelosi.

Diarierele ostrungure de tote partitele s'au ocupatu tote de oper'a federalista a Dlui Fischof, carea, firesce, nu e dupa placulu loru. Organele ministeriale cis- si translaitane tuna si fulgera in contr'a federalismulu, pre care ele lu represinta ca una utopia d'in cele mai periculoase, de carea trebuie s'eu se feresca, că-ci inaugurarea acestui sistem ar' potè conduce la ruina Ostrunguriei. Foiele opusetiunii magiare totu-si mai cumpetate in apretiuirile lor, dechiaru in unanimitate că Cislaitania federalisata ar' face stricare Ungariei pentru cuventulu că si ea ar' caută s'eu intruduca a-eea-si stare de lucruri in tierete regatulu ungurescu, si asta ar' fi periculu celu mai mare pentru natiunea magiaru, va s'eu d'ica pentru suprematia ei. D'in asta cauza ungurii trebuie s'eu se opuna cu tote puterile inaugurării federalismulu in cea alta jmetate a imperatiei.

Unele d'intre diariere magiare au facutu in genios'a observare că s'ar' potè permite Cislaitaniei a se federalisa, dar' numai asiè, ca relatiunile politice intre ea si Translaitania s'eu se reduca apoi la simpla uniune personala, va s'eu d'ica a nu conserva d'in pactulu dualisticu de la 1867 numai comunitatea Monarculu si de aci incolo basta! Cu acésta conditiune Austri'a se pote federalisa, daca i place, Ungaria n'are s'eu d'ica nemica, aceea ce inse Ungaria nu vre, este : a deveni una provincia a Staturiloru-Unite austriace. Precum se vede, Pist'a e batutu la capu, elu scie cum s'eu-si unga curechiulu si-apoi s'eu remana si cu clis'a intrega!

Candu Monarculu ar' luà resolutiunea de a inaugura federalismulu binevenitu totoruru poporeloru d'in Ostrunguria, ni-ar' placè s'eu vedemu cum s'ar' potè opune magiarii vointiei generale. Opusetiunea magiariloru au fostu tare in contr'a absolutismulu pentru că aveà pentru sine spriginirea morala a totoruru poporeloru d'in Austri'a, asta-di inse ei stau izolati si se sustienn numai cu acelea mediu-loce cu cari se sustieneà puterea absoluta sub Bach, dar' acésta putere asta-di este cu multu mai slabanoga, au imbetranitu.

Noi credemu că coriferii natiunii magiare au si tactulu politicu si prevederea si bunulu sentiu de a se sci dà dupa pèru indata ce vedu ei că sil'a e mare domna, sunt inse d'in fire cam capetinosi pana candu se afla in siea, dar' se impaca ei cu impregiurările ca si la 1857, candu erà s'eu se multumesca cu prea pucinu, dar' neci acestu pucinu nu li s'a datu ei li-s'a batutu spat'a voinicesce d'icundu-li-se: „acestu-a este dreptulu!” Ironia a sortii! tu nu cruti pre nimene, neci pre autocrati inganfati, neci pre popore incredite si orbite.

Ne aducemu aminte de o scena d'in camer'a Ungariei de pre tempulu transactiuniloru dualistice la 1866—7, pare-ni-se chiar cãnd, cu debătarea generala a supr'a famosulu pactu dualisticu, imperteritulu deputatu natiunulu Svetozaru Mileticu, reprobandu pactulu intre doue eleminte, recumendà cu intetire Magiariloru ca ei s'eu se impace si s'eu se aliedie cu poporele tiereti si apoi s'eu nu porte neci o frica de viitoriu; — dar' daca in contr'a libertății acestoru-a se voru alià numai cu elementulu nemtiescu s'eu chiaru numai cu o clicu alu acestui elementu, impartindu se in predom-

nire, li pote predice „finis Hungariae!” Cu tote că eternii papagalli ai camerei unguresci faceau sgomotu, ca totu de-aun'a candu nu li place cuventulu adeverulu, si cu tote că dep. M. cetindu de pre hartia, ca celu ce nu scie limb'a, pronuncia cam ruptu, l'au intielesu totu-si corifeii magiariloru; cuvintele audite fecera sensatiune, ba adanca impressiune si intieptulu camerei (Deacu), ca unulu ce l'atietesu, pote mai bine deeftu toti, se multiumi a observa deputatulu „intielegu eu bine ce voiesce dl. dep. Mileticu, dar' noi (magiarii) stamu asta-di pre basea constitutiunii unguresci si numai pre acésta potemu pacta deocamdata, ce va fi mane nu scimu, daca se va ivi necesitatea federalismulu, vomu vorbi atunci!” dep. Mileticu respunse scurtu „atunci pote s'eu fie tardiu!”

Totu asemene respunsu dedese la 1849, Cosiutu lui Iancu, intr'un'a d'in scrisorile sale cu ocaziunea corespondintiei ce avuse la olalta dupa catastrofa lui Hatvani. Acésta corespondintia au urmatu la impulsulu lui Cosiutu prin comandantulu de brigada Simonfi, carele venise anume la Crisciuru, in granitia Transilvaniei, nu de parte de Beiusiu, unde atunci scriitorulu acestoru-a (Alesandru Romanu) profes. gimnasialu fu chiamatu de Simonfi a face traductiunile corespondintieloru, cari tote au trecut prin manile sale si cari (a fara de un'a „epistola a lui Cosiutu către Hatvani”) tote le are in copia si crede a fi venitu timpulu a le dà publicității ca unele documinte de mare insemnătate pentru acea epoca de a pururea memorabila. La acelu punctu strategicu (Crisciuru), comandantulu ostiloru unguresci revol. erà gener. Intiedi, (pare-ni se că mai traiesce si că este numitu comandante ostiloru de houvedi in districtulu Clusiuului), era alu ostiloru neregulate, a nume a gardei natiunale D. Cianadi, si alu asiè numiteloru cohorti de jafuitori (szabad v. rabló csapat) erà Revitzky. Dl. Gozmanu actualu vicecomite in Biharia, atunci deputatu in Camera, inca se află acolo cu missiune speciala de la Cosiutu de a serie si dsa lui Iancu si de a molcomi poporulu districtulu carele erà forte agitat. D. Gozmanu si-a implinita missiunea luata in sila, cu precautiunea ce o pretindea impregiurările si ca romanu ce sentia dorerile seculari a le natiunei sale; se pare că dsa aveà atunci mai multa credintia in vitalitatea si viitorulu natiunei sale, decâtu ce'a ce dovedise la 1865 si mai alesu de atunci in cocc. Pote fi că si etatea innaintata are influintia a supr'a slabirei in credintia.

Cosiutu, carele avuse pre-autiunea de a nu se pune in corespondintia directa cu Iancu, insarcinase pre Cerei, comandante teritorialu in Oradea-Mare (descendinte d'in familia istoriografulu Cerei, a le carui vederi le si moscen'se, credu că mai vietuesce, la 1861, 2 lu vedusem aici in Pest'a si vorbisemu cu dinsulu) de a fi elu mediu-locitorulu intre sine si brigadierulu Simonfi, (carele au incetatu d'in vietia) in respunsulu ce dinsulu (Cosiutu) scrisese lui Cerei pentru ca Simonfi s'eu-lu imparcisiésca lui Iancu ca respunsu la scrisorea acestui-a, se gasesce unu pasu analogu (cu respunsulu lui Deacu) unde se d'ice „dar mi-se pare că Capitanulu rescoltiloru are in vedere intunecosele neluciri a le ideei federalismulu. Federatiune se pote face intre osehte tiere, Ungaria d. e. pote fi federata cu tier'a Romanesca si Moldov'a, dar' Ungaria cu poporele sale, adeca cu sine insa-si nu se pote federà.” Nu potemu sej ceea ce crede asta-di D. Cosiutu, dar' nu vomu gresf de vomu presupune că in asta cestiune va fi avendu si dsa reserv'a enuciata de colegulu s'eu d'in 1848, memorata mai susu.

Dupa acésta abatere escata d'in asociatiunea ideelor, si dupa introductiunea la opulu Dlui Fischof, vomu incepe in Nr. viit. a impartesi inse-si cuvintele sale dupa testulu originalu. Recumendamu cetitoriloru nostri ca s'eu urmaresca cu atentiune innaltele idec a le acestui destinsu public'stu si dupa noi mare barbatu de statu.

Voci franceze despre Austria.

Diurnalele franceze nu dau multa importantia discursului de tron al Majestății Sale, ce lu publicaramu in numerulu trecut. Unele nece că lu publica, si facu numai unu micu estrasu d'in cuprinsulu său; altele nu lu tienu demnu de a-lu onora nece chiaru cu una mica notitia; altele lu memoreza numai in revist'a politic'a; nece unulu inse nu si-iè ostenele a-lu supune unei esaminări mai detaiate. Cum se pote, ca diurnalistic'a franceza sè puna unu pretiu atâtu de micu pre discursulu de tron austriacu? Nu cum-va s'au recitu relatiunile cele amicabili? Inse acé st'a nu se tiene de sfer'a nostra; dnii Beust si Andrassy voru scî-o mai bine.

„Noi nu reproducem discursulu imperatului, — dîce „Avenir National“, — că-ci ide'a sa este ascansa intr'o multime de cuvinte inutile.“

„Journal de Paris“ dîce: „Este forte greu de a află in acestu discursu urm'a ideei proprie a imperatului, că-ci elu a evitat de a enuncia teorie si dorintie, cari nu aru fi fostu pote ratificate cu totulu prin ministrii sêi si prin reprezentantiele natiunei.“ Acestu diurnalu nu scie inse, că imperatulu Austriei nu face, ci numai citește discursulu de tron, elaboratu de ministrii sêi, si nu scie că in Austria nu trebuie sè se vorbesca de „natiune“ ci de „natiuni.“

„La Presse“ face urmatori'a notitia: „Prete totu nu ni se pare, că autonomistii boemi si poloni aru avè de a spera multu de la lectur'a acestui discursu.“

Éra „France“, diurnalu guvernamentalu, scrie: „Una problema grea stă inaintea legislatiunei austriace. De candu s'a inauguratu constitutiunea actuala, elementele divergenti si partitele nu s'au apropiatu si nece că au incercatu a se uni. De siguru, i d e a d o m i n a n t e e s t e f e d e r a t i u n e a. Este necesariu sè luăm actul despre acésta. In totu casulu vomu avè ocaziunea a petrece cu atentiune desvoltarea lucrurilor si rezultatele. Afara de acésta, mai vine impregiurarea grave, că elementulu democraticu si sociale incepe a ocupa unu terenu d'in ce in ce mai mare in vechiulu orasiu absburgicu imperiale.“ Asiè d'ora chiaru si „France“ a ajunsu la opiniunea că f e d e r a t i u n e a este ide'a dominante in Austria.

„Opinion Nationale“ discute asiè discursulu de tron: „In fine regimulu face natiunalitatiloru prin gur'a imperatului numai nisce promisiuni vage si fără importantia. Elu, regimulu, voiesce a manienè neatinsa constitutiunea, prin carea nu se pote face dreptate pretinsiloru juste a le Boemiei si a le Galitiei, éra de alta parte nu se areta aplecatu a introduce sufragiulu universale. Federalismulu, u n i c u l u r e m e d i u pentru Austria, este inca departe. Asiè d'ora partit'a centralistica a invinsu si de asta data in consiliulu lui Franciscu Iosifu.“

POESIIORĂ.

Resbelulu.

(Dupa Alfonsu Karr)

(B.) Éra-si resbelu!

Sunt doue soiuri de resbelu.

Unulu este sacru: celu pentru independintia, libertate, patria si pentru aporarea focalariului familiaru.

In acestu casu mulerile trametu de buna voia la lupta pre barbatii lor, mamele pre fiii lor, fetiorele pre mirii lor; pregatescu cu fragedele lor mani scamele pentru acoperirea ranelor gloriose ale scumpilor lor eroi; inaltia la ceruri rogatiuni pentru ei; copilasi si innéca lacremele, ca nu cum-va ele sè moie inimele parintilor lor; é r' femecele betrane tienu la in-de-mana oleiulu ferbinte destinatu capetelor dușmanu.

Intr' unu asemenu resbelu, frate bunu, dă, taia fără crutiare. Daca n'ai arme sèu braciulele ti-lipsescu, fă ca-si Cynepire, sor'a lui Eschylu, ingropa-ti dintii in dusmanu.

Că-ci, repetiescu, acestu resbelu este permisu, acésta lupta esto sacra, si tote crudimile, tote ranele infipte, totu sangele versatu, fia de ori-cine, ingreuna contulu tiraniloru, unu contu ingrozitoriu.

Esiste si unu altu resbelu: celu mai uritu, celu mai duru si celu mai criminalu, cea mai mare d'entre tote nebuniile omenesci.

Caus'a acestui resbelu esto selbatie a vanitate si cru-

Actu de pietate.

Nos natalem diem defunctorum non obliviscimur, et enim quod obierunt diem celebri solemnitate renovamus.

St. Ambrosiu.

Societatea de leptura a tenerimei romane de-la gimnasiulu beusianu, petrunsa de sentimentele gratitudinei cătra fericitul episcopu S a m u i l u V u l c a n u, fundatoriu generosu alu gimnasiulu, a decisu a serbă si estu-tempu aniversari'a mortii acelu-a-si in 25. Decembre, c. n. pre langa parastasulu indatinatu si cu o productiune literaria, alu cărei-a programu este urmatoriulu:

- 1). Corulu instrumentalu va intonă o piesa ocașionala.
- 2). Cuventu de deschidere.
- 3). Corulu vocalu va intonă poesi'a: „Sum liberu“.
- 4). Biograf'a repauzatului episcopu Samuilu Vulcau propusa de Mihaiu Veliciu studinte de clasa VIII.
- 5). Corulu vocalu va cantă unu viersu ocașionalu compusu de Moise Toma.
- 6). Se va dechiamă poesi'a: „Pe Ruinele Ulpiei Traiane“ de I. Lapedatu prin Vasiliu Popu studinte de clasa VIII.
- 7). Corulu instrumentalu va intonă unu mersu acomodatu.
- 8). Disertatiune despre limba de Moise Toma studinte de clasa a VIII.
- 9). Corulu vocalu va cantă o piesa ocașionala. „In suvenirea Atletiloru“ compusa de M. Toma.
- 10). Poesi'a: „Èra o nôpte mare“ propusa de autorulu Atanase Tuducescu studinte de clasa VIII.
- 11). Corulu instrumentalu va intonă o piesa natiunală.
- 12). Cuventu de inchidere rostitu de D. Conducatorulu.
- 13). Mersu funebralu intonatu de corulu instrumentalu.

Productiunea literaria se va tiene in sal'a gimnasiulu, dupa sant'a liturgia de parastasu, la 11 ôre demine-ti'a. La acésta serbare de pietate cătra binefacatoriulu Romaniei sunt invitati toti romanii binesentitori.

Datu in Beusiu, d'in siedinti'a societății de lectura tienua in 12. Decembre, 1869.

Moise T o m a m. p.
notariu alu coresp.

Teodoru R o s i u m. p.
prof. gimn. conduc. societății.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 17. decembre.

Presiedinte: Paulu Somsich. Notariu: Ales. Bujano-vics. D'in partea guvernului ministru Lónyay.

Dupa autenticarea procesulu verbalu alu siedintiei d'in urma, presiedintele pune pre mes'a camerei mai multe petitiuni, intre cari si petitiunea camerei reprezentantiloru relativa la inmultirea baniloru reprezentantiloru pentru quartiru. Se tramitu la comisiunile respective.

Dupa presintarea interelatiuniloru, adresate dlui ministru de comunicatiune, se trece la ordenea dîlei: per-tratrarea raportulu comis. economice in privinti'a bugetulu camerei pentru lun'a lui decembre. Erogatiunile se statorescu la 78,802 fl. 8 cr. Camer'a primesce raportulu si bugetulu.

Raportorulu comis. centrali, Ales. B u d a y, cetesce proiectulu de lege relativu la sustinerea provisoriu a tribunalorulu financiari. — Camer'a lu accepteza in generalu si specialu.

dîme a unoru-a, si o numescu d'in obicei „amorulu gloriei.“

Nebunii furibundi, cari facu acestu macclu, se adorna pre sine cu nobilulu titlu de „eroi“ si „cuceritori“, si prostii de nebuni, cari concedu resbelulu, se chiama intre sine „companioni eroi“, si aieve-a nu sunt de cătu instrumente simple in manile calăiloru.

Acésta intreprindere furibunda se ilustra apoi cu epitete idilice, precum: „culesulu lauriloru“, „recolt'a de finicu“ s. a.

Si, in realitate, acei nebuni nefericiti mergu a calege bratie si pitiore, facundu apoi gamede de trupuri ciungarite si udandu cu sange si creeri omenesci recoltele nimicite.

Éca aci doi eroi, doi cuceritori.

Ambi si-punu in linia soldatii: fetiori, frati, miri, tati, juni, — i punu in ordine ca pre nisce bile, si joculu se incepe: tunurile impartu bombele lor, bilele se restorna, si dupa cè aceste bile nu se mai potu radecă, punu in loculu lor alte bile, pre alti nebuni, cari asemene-a se imborda.

Daca unulu d'in eroii nostri s'a saturatu de prive-lisce, joculu se inchia; — se numera mortii.

— Eu am n u m a i 3000 de morti, dar' D-tale ti-am facutu 3200.

Da, lauda Dnului! victori'a este a nostra, sè ne bucurăm! vomu intră cu triumfu in cetate; omenii ne ascépta cu arcuiri triumfale; verginele in haine albe voru prescră flori pre calea nostra.

La ordenea dîlei e proiectulu de lege in privinti'a prolongirei legii pentru timbru, tacse si competintie.

Col. T i s z a primesce proiectulu cestiunatu de basa a desbaterii speciali, inse crede a fi mai cu scopu, ca camer'a sè dechiaré facia de acestu-a si alte asemenea proiecte, că voiesce reformarea radicala a sistemulu financiaru si contributiunariu. Deci pune pre biroulu camerei unu proiectu de concludu conformu carui a camer'a insarcineza pre ministrulu de finacie, ca in a. 1870 sè presinte unu proiectu de lege relativu la regularea radicala a legii pentru timbru, tacse si competintie, estu modu, ca camer'a sè pota statori partea respectiva a bugetulu de pre a. 1871 pre basa a acestui proiectu de lege.

Minist. L ó n y a y dîce, că-n'are nemic'a de a observă in privinti'a partii esentiale a proiectulu de concludu, ci numai in privinti'a formularei lui. Nu e neci de cătu de lipsa, ca proiectulu d'in cestiune sè se radice la valere de lege inca inainte de pertratrarea bugetulu pentru an. 1870, altcum promite a presentă camerei in an. 1870 pretinsulu proiectu de lege.

Camer'a primesce proiectulu de concludu cu modificatiunile facute de ministrulu de finacie; de asemenea si proiectulu de lege relativu la prolongirea legii pentru timbru, tacse si competintie, in generalu si specialu.

Urméza la ordenea dîlei proiectulu de lege in privinti'a regulării timbrulu si competintioru pentru societatile de actiuni si alte institute, primindu-se fără nece una modificatiune de basa a desbaterii speciali. — Se primesce parte neschimbatu, parte cu ore-si-cari modificatiuni neesentiale.

Comisiunea fin. raporteza in privinti'a proiectulu de lege relativu la statorirea listei civili a Majestății Sale pre 10 ani. — Se va tipari.

Siedinti'a se inchiaia la 2. ore d. m.

Siedinti'a de la 18. decembre.

Presiedinte: Paulu Somsich. Notariu. Coll. Széll. D'in partea guvernului ministrii: Festetics, Lónyay, Gorove, Mikó si Bedekovics.

Dupa autenticarea procesulu verbalu alu siedintiei precedinte, presiedintele presinta mai multe petitiuni, cari se transpunu la comisiunea petitiunaria.

Eug. S z e n t p á l i adreseza ministrulu de comunicatiune urmatori'a interelatiune:

De ora-ce in ministerulu de comunicatiune, si anume in despartimentulu pentru edificie, sunt inca multe elemente straine, cari ocupa posturile cele mai inalte, precum strainii: Thommen, Prandl, Stempf si altii, si fiindu că barbatii acesti-a exercita una influentia nemarginita la implerea oficiiloru subalterne, numindu mare parte numai straini, intrebu: 1) Pentru ce se trecu cu vedere unguirii cu ocaziunea implerii posturilor? 2) Are intentiune ministrulu, ca la numirile mai de aproape sè considere mai multu poterile interne?

Dr. Iosifu H o d o s i u interpeleza pre ministrulu de comunicatiune in privinti'a esecutarei legii relative la catagrafia. (Interpel. se va publică in Nr. ven.)

Em. I v á n k a interpeleza pre ministrulu de jus-

Daca cei 3000 morti, 6000 raniti si vre-o 20,000 tati, mame, mirese, sorori si frati?!

Si cei 100,000 tierani, ai caroru agri sunt devastati ale caroru casulle se prefacura in cenusia, si n'au ce sè dèe de mancare menuntiloru lor copilasi, — ce sè faca ei?!

Sè taca. — De almintre-a sgomotulu serbatoarei de invingere suprimé strigatulu si gemetele orfaniloru.

E dî mare acésta, e una dî frumoasa; — pre erou lu adora ca pre unu Ddieu.

Dar, domni eroi si cuceritori! permiteti-mi sè vi anunciu in numele ratiunei, in numele demnității si alu libertății poporeloru, că tempulu luptelor escate d'in capritiulu tiraniloru a espiratu.

Industri'a acestoru cuceritori si maestri'a acelor eroi nu mai are locu de cătu in categori'a intreprinderiloru desastrose si contrarie intereselorumanității.

Poporele nu voru concede, ca acci mari biliardisti, cari in locu de bile intrebuintieza omeni, sè-si continue sangeros'a lor opera.

Regii si imperatii, cari nu voru renuncia la aceste capricie ale lor, voru fi invitati, ca sè-si omplane ei intre sine trebele lor; incaiere se, bata-se ei intre ei, daca li place. Poporulu are a formă de asta-di inainte galeri'a, si nu se va mai invoi a se arunca in jocu pentru unulu sèu altulu, că ci „grecii nu mai voiescu sè esconteze nebuniile regiloru lor.“

Quidquid delirant reges, plectuntur achivi.

titia si pre celu pentru aperierea tierci; pre celu d'antâiu lu-
intreba, candu are de cugetu a presintă camerei proiectele
de legi despre delictete si crimele militare, tribunalele
militarie si despre competintia lor, urgitate de interpe-
latorele inca in lun'a lui decembrie, anulu espiratu? Era
pre celu d'in urma in privintia estinderii dispusetiunilor
legii de aperierea tierci si a supr'a confinielor militare.

Interpelatiunile se voru comunică ministrilor res-
pectivi.

Col. T i s z a : Conformu unei dispusetiuni
a camerei, asta-di se incepe pertratrea bugetului. E super-
fluu a demustră că bugetulu, d'in caus'a scurtimei tempu-
lui, nu se mai pote pertrată fundamentalu si conscientiosu.
Oratorele doresee, ca in venitoriu bugetulu sê nu se mai
presinte legelativei la unu tempu, candu nu mai e posi-
bile una pertratere fundamentale, si candu partea cea mai
mare a reprezentantiloru e in neplacut'a pusetiune, de a
nũ potè partecipa la pertratere. Deci presinta nnu pro-
jeptu de lege, care dispune, ca guvernulu sê presinte ca-
merei bugetulu completu cu tôte actele totu de un'a in
cuartalulu d'antâiu alu anului premergutoriu, si candu
camer'a ar fi amênata pre tempulu acestu-a, celu multu
pana in 15. septembrie. Oratorele roga camer'a a dà la
tipariu proiectulu d'in cestiune, a-lu tramite la sectiuni si
pune la ordenea d'ilei. (Aprobare.)

Ales. S z á l a y si Vincentiu L a t i n o v i c s
presinta unu proiectu de conclusu in privintia amênarei
camerei pre tempulu dela 23. dec. pana la 10. ianuarie
1870, si unu proiectu de lege statatoriu d'in 2. §§;
d'intre cari primulu concede ministrului de finacie ea,
d'in causa că bugetulu pentru an. 1870 inca nu e stato-
ritu, sê contraga contributiunea de la 1. ianuarie pana la
31. martie pre bas'a art. de lege 18 si 19 d'in an. 1867,
era erogatiunile sê le acopere pre bas'a proiectului de le-
ge relativu la bugetulu pentru a. 18 0; alu doile con-
cede ministrului de finacie esecutarea legii acestei a.

Se decide tiparirea acestorui proiecte de conclusu si
de lege, si punerea lor la ordenea d'ilei.

Se cetescu a trei a ora si primescu definitivu pro-
jeptele de legi, pertrate in siedintia d'in urma. Se ordi-
neza tramitarea lor la camer'a magnatiloru.

Referiatele comisiunii de imunitate, Paulu H o f f m a n,
raportéza in privintia petitiunii procurorului de
statu, care cere permissiunea camerei, de a potè intentă
contra deputatulu Alesandru R o m a n u unu nou pro-
cesu de pressa, pentru unu articlu, aparutu in „Federati-
unea“ de la 18. iuniu a c.

Comisiunea propune respinge-
rea petitiunii, fiindu că autorulu
articolului incriminatu nu e Ales-
andru Romanu, ci Ales. Domokos.
— Raportulu se va tipari.

Referintele comisiunii financiare, Iulia K a u e z,
raportéza in privintia proiectului de lege relativu la pen-
sionările organelor fostulu guvernulu centralu. — Se va
tipari.

La ordenea d'ilei e desbaterea generale a supr'a bu-
getului. — Alb. S z e n t i v á n y i propune amênarea
desbaterei pre siedintia de luni.

Presedintele observa, că desbaterea generale sê se
amêne, pana candu camer'a va fi desisu in privintia pro-
punerei de amênare, facuta de Ales. S z á l a y. — Se
primesce.

Siedintia se inchiaia la 12¹/₂ ore. m.

Siedintia de la 19. decembrie.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintiei
d'in urma,

Stef. É d e r interpeleza pre ministrulu de comuni-
caciune in privintia regularei fluviului Tis'a.

C. Ed. T e l e k i pune pre biroulu camerei pro-
cesulu verbalu alu camerei magnatiloru, conformu carui-a
magnatii au primitu fără modificatiune proiectele de legi
relative la prolongirea legii contributiunarie si la diferite
afaceri financiare. — Se voru ascerne Majestății Sale
spre sanctiunare.

La ordenea d'ilei e proiectulu de lege alu lui Ales.
S z a l a y, presintatu in siedintia de ieri. — Se sub-
mitte la sectiuni.

Se cetescu proiectulu de conclusu totu alu lui Ales.
S z a l a y, relativu la amênarea camerei. — Ministrulu
de finacie, I o n y a y, doresee ca proiectulu de con-
clusu d'in cestiune sê se puna la ordenea d'ilei, numai dupa

ce camer'a va fi decisu in privintia proiectului de indem-
nitate. — Se primesce.

Siedintia se inchiaia la 12¹/₂ ore m.

Siedintia de la 20. decembrie.

Presedinte Paulu Somsich. Notaria: Col. Széll.
D'in partea guvernului au fostu de fascia ministrii: M.
Lónyay, c. Em. Mikó, St. Gorove, b. Ios. Eötvös, Balth.
Horváth, si c. Iul. Andrassy.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintiei
de ieri, si dupa presintarea petitiunilor, cari se tramitu
la comisiunea petitiunaria,

C. Stef. R é d e y, alesu deputatu in scaunulu
Muresiului, si-presinta literele credentiale. — Se tran-
spunu la comisiunea verificatoria.

Ales. T ö r ö k presinta unu proiectu de lege rela-
tivu la infiintarea unui politecnicu. — Se va tipari si
pune la ordenea d'ilei.

Em. I v á n k a interpeleza pre ministrulu de finan-
cie si pre alu comunicatiunei in privintia călii ferate
Nyiregyháza-Ungváru. — Se va comunică ministrilor
respectivi.

Ignatiu D i e t r i c h presinta camerei doue pro-
jepte de legi relative la organizarea relatiunilor urbari-
ali ale paduriloru si la desarcinarea pamentului. — Se
voru tipari.

Iul. K a u e z raportéza d'in partea comis. fin.,
că si-a terminatu consultările a supr'a bugetului. Con-
formu raportului comisiunii, recerintiele ordinare facu
153,815,531 fl., acoperirile ordinare 147,335,264
fl., deficitu 6,480,267 fl.; recerintiele estr'a ordinare
36,722,077 fl., acoperirile estr'a-ordinare 35,541,505
fl., deficitu 1,180,572 fl.; sum'a totale a recerintieloru
190,536,158 fl., a acopeririloru 182,876,769 fl., deficitu
7,660,839 fl. — Se va tipari.

La ordenea d'ilei e raportulu comis. centrali in pri-
vintia proiectului de lege alu lui Al. S z a l a y.

Presedintele dice că, conformu regulamentulu ca-
merei, astu felu de raporturi trebuiescu tiparite si dupa
trei d'ile puse la ordenea d'ilei, luandu-se afara casurile
estr'a ordinare. Unu astu-feliu de casu estr'a-ordinariu e
si cestu d'in presinte; deci oratorele s'a ingrigitu, ca rap-
ortulu sê fia degi tiparitu, si intreba, daca camer'a voi-
esce ca raportulu sê se pertrateze acum'a sêu numai dupa
trei d'ile? Strigări sgomotoase: acuma

Col. T i s z a doresee ca sê se suscepa in siedin-
tia de mane (21. dec) pertratrea raportului. — Eduardu
Z s e d é n y i numai de cătu. — Er. S i m o n y i
propune, a se tienè adi la 5 ore d. m. una siedintia, in
care sê se suscepa pertratrea. S z e n t i v á n y i si
minist. I ó n y a y partinescu propunerea lui Er. S i m o n y i.
— Camer'a decide, ca la 5 ore d. m. sê se
tiena siedintia.

Siedintia se inchiaia la 11¹/₂ ore a. m.

Blastu, 10¹/₂ dec. 1869.

Stim. Domnule Redactoru!

Doua caletori, unu studinte maghiaru, insocitu de
unu june turcu cu numele Molla H a l l i l, in drumulu
loru cătra Constantinopole, provediuti cu bani d'in partea
ministeriului maghiaru — dupa cumu afirmu d'insii —
trecundu cu căte-va septemani in ainte de acést'a prin opi-
dulu nostru, intre altele visitara si seminariulu archi-
diocesanu, unde ambii, d'ara cu distingere junele maghiaru
fũ primitu cu una ospitalitate romana d'in partea alumna-
tulu in genere, si in specie de cătra fostii sãi conscolari.

Pucinu dupa departarea loru Nrulu 138 d'in diu-
ariulu „Magyar Polgár“ ne intempinã cu itinerariulu tur-
cului, in care, in observatiunile cu privire la institutulu
nostru clericalu, se demite de nescari caracterisări pre cătu
de cutedietorie, pre atātu de ratecite, pre cari a le trece
cu vederea fără de a ne face una reflexiune modesta
nu ne permite onorea institutului, cu atātu mai vertosu
cu cătu scimu cu probabilitate că acele observatiuni nu
au esitu d'in pen'a turcului subscrisu, ci d'in a junelui
maghiaru, care insu-si ne convinse despre acést'a. Prin
urmare nu vomu comite nece nedreptate, nece necovenin-
tia, d'eca in reflexiunile nostre vomu avè de a face cu
Iosifu H a r r a c h si nu cu ignorantulu Molla Hallil.

E dreptu, Dle Harrach, că castele separate de so-
cietate nu potu inaintă egalu cu spiretulu tempului, că
legile facute cu secli inainte de acést'a depindu ca si
sabi'a lui Damocle a supr'a capetelor cerbicosse ce voies-
cu ale mai sustienè prin nescari principie ruginite; e
lucru pre naturale, că astfoliu de legi d'in teneri voru
formã fanatici corespundietori evului mediu, in se nece
una data individi pentru epoca presenta si cari ca atari
nu potu fi decātu numai spre daun'a societății. Recunos-

cemu si ace'a, că — d'apa cumu te esprimi — caus'a
acestoru efecte ale rigorei seminariali nu suntu numai le-
gile invecitate, fără in si condicatorii, superiorii, cari,
neavendu principie sanetose de vietia, d'in teneri pre cari
misantropia, desgustarea de vietia si desperarea i au si-
litu a intră in astu-feliu de institute — voiescu a cresce
individi dupa tipulu si asemenarea loru. — Dara tocmã
recunoscerea acestorui impregiurări e ace'a, ce deosebese
institutulu nostru de alte institute de acést'a specie. Ob-
servatiunile Dneci tale, Dle Harrach, se potu aplicã tote
d'in firu in peru la seminariile romano-catolice, in se nece
de cum la seminariulu nostru archi-diocesanu. Fia mi ier-
tatu a combinã principiele si devis'a rigorei ce domnescu
in seminariulu nostru cu cele-a d'in seminariile r. c.

„Fiti perfecti precum si parintele
vostru este perfectu, perfecti in cul-
tura morale ce vio impune demnitata
umana si cariera ce atisusceputu, per-
fecti in cultura intielesuale ce o pre-
tinde conduita de a filuptatorii prin-
cipali in contra superstitiunei si a
prejudetieloru in acaroru cetia ob-
scura orbeca parte a cea mai mare a po-
porulu.“ — Eca principulu pre carele se radiema
rigorea disciplinei nostre, despre acarui efectu te poteai
convinge, Dle H., d'eca studiã mai cu de amenuntulu in-
stitutulu nostru.

„Nimicu nu aveti de a face cu lumea
esterna, ci verogatilui Ddieu in con-
tinuu, ca sê ve aperi de influintia spi-
retulu seculare.“

Aceste-a suntu cuvintele unui rectoriu seminariile
rom. catolicu d'in Ungaria, cu cari respunde unu amicu
alu subscrisulu la intrebaea că concessa li e cetirea diu-
naleloru. „Nimicu nu aveti de a face cu lu-
mea esterna.“ Va sê dica cu intrarea preste pra-
gulu seminariulu unu june incéta de a mai fi fintia so-
ciale, si-perde dreptulu de a mai partecipa in scola vietii
in carea singura se potu formã caracterele solide si eso-
perã perfectiunile multilaterali; a imbracatu reverenda,
sub carea trebue sê vestediésca florile cele mai pretiuite
cu cari man'a divina a infrumsetiatu anim'a omenésca,
ca in loculu acelorua, la influintia rigorei absolutistice,
cu atātu mai curendu sê pota resari maracinele spiretuali,
ale caroru frupte nu potu fi altele, decātu unilateralita-
tea, faciaria, immoralitatea si scandalulu; a intratu vre-
unu june intre murele seminariali; deci talentulu lui tre-
bue immortentatu, aripile spiretulu taiate, ca nu cum-
va, inaltandu se mai pre susu decātu bolt'a cellei, sê ajun-
ga la acea culme a desvoltarei, de unde ar' potè privi
progresulu contemporaniloru sêi in tota insemnetatea sa
si in urm'a acesteia, recunoscundu-si unilateralitatea, sen-
tiendu-si facultătile inadusite, in dorerea sufletulu sêu
sê rumpa baricadele puse de brutalulu despotismu.

Concedemu, Dle Harrach, că in astu-feliu de institute
d'intre junii maghiari — pentru cari de la infiintarea
Dualismulu sunt deschise tote oficiele, fire-aru acei-a ori
cātu de ignoranti — numai desperatii, cei astrinsi de in-
pregiurări, ne apti de alte oficie, misantropii sêu acei-a,
cari cu una anima infranta sub fatalitățile vietii, fugundu
de multimea, ce la suspinurile si vaetele loru li-a respun-
su cu unu hohotu silbaticu, si-cauta balsamulu alinatoriu
in lamentarea continua a unei vietie singuraticu, numai
acesti-a, d'icu, se resolve a intră. Altele suntu impregiurã-
rile nostre.

(Va urmă.)

Romani'a.

Camer'a deputatiloru.

Siedintia de la 1. decembrie.

In urm'a formalitățiloru necesarie pentru deschiderea
siedintiei, D. Ministru de interne citesee mesagiulu prin care
se tramite camerei proiectulu de lege de ratificarea con-
ventiunii consularie intre Romani'a si Russi'a.

Adunarea-lu primesce cu aplause.

D. ministru de interne citesee preambululu acelei
conventiuni in aplausele adunării.

Adunarea incuviintieza urgenti'a.

D. Simeonu Mihalescu, luandu cuvintulu aréta, că
cu toti deputatii, cari lipseseu mai multe siedintie, fără
unu motivu ore-care, regulamentulu este explicitu.

Sunt mai multi deputati in acést'a categoria; unu
articlu d'in regulamentu dice că cei ce au lipsitu 6 sie-
dintie, fără motivu, suntu considerati ca demisionati, decla-
randu-li-se colegiulu vacantu, sê se aplice dar' regula-
mentulu ca sê soie si guvernulu si camer'a de mai are
sêu nu ca deputati pre acei domni.

D. presedinte esplica, că biroulu a cititu o lista de
acei deputati si camer'a a decisu sê se mai ascepte 10
dile. Acést'a despusetiune li s'a si facutu cunoscutu prin
telegrame si se acépta respunsu.

D. I. Marghilomanu demisiuneza d'in comisiunea de
petitiuni, fiindu si in alte comisiuni.

Adunarea incuviintieza.

D. C. Esarcu cere a-si desvoltă interpelatiunea
d-sale, despre facultatea de medicina. Dupa o scurta dis-

cutiune de regulamentu, d. C. Esarcu, luandu cuventulu, areta că a anunțiatu interpelare d'in caus'a agitaciunii ce esiaze intre medici, profesori si elevii acestei facultăți. Spiritulu de care e animatu nu e de ostilitate si mai pucinu de opusetiune. D-sa incepe prin a multumi d-lui ministru de sollicitudinea ce a aretatu invetiamentulu; inse modulu de a procede e de natura a produce agitaciune si desconsideratiune. Modulu de procedura de care s'a servitu d ministru a aruncatu confusiune in diferitele eleminte.

D. ministru de culte, A. Cretiescu, raspunde că infintiarea facultății de medicina e prevediuta prin art. 253 d'in legea instructiunii publice. Totu asemenea e prevediuta si o scola de medicina superioara la Iasi. A crediufu că in fine aceste articole trebuescu aplicate. D-sa dar' a procesu la infintiarea facultății de medicina d'in Bucuresti si a prevediutu in bugetulu pre 1870 si scol'a de medicina d'in Iasi.

D. Cesaru Boliacu areta că, daca e vre-o facultate, care se stă alaturi cu facultatea de dreptu, fiindu că profesorii ei au studiatu acolo, de unde noi absorbim civilizatiunea, e facultatea de medicina. Avendu norocirea se avemu in Bucuresti medici medaliati in Parisu, cari au mancatu lefa d'in bugetulu Francei, eră dreptu a fi asemenea omeni incuragiati. Inainte, medicii straini fără esamenu, eserceau medicin'a in tiera. De candu avemu medicii romani renumiti, acest'a a incetatu.

Eră trebuintia dar de o facultate de medicina in Bucuresti. Câti omeni veniau la guvern, aveau intentiuni bune, erau impediti de diferite obstacole; caus'a eră cea ce impedita totu la noi in tiera.

Infintiarea facultății eră visulu d sale, continua d. Boliacu, n'a vrutu să o agite in presa, ci se informă de mersulu cestiunii.

In fine facultatea se face, si afisie se lipescu pro porti, prin care se indemnă scolarii la anarchia.

Facultatea s'a infintatu, onore acestui guvern! Asemene fapte intarescu dinastiele; e si drumulu de feru, dar' facultatea de medicina e multu mai importanta; trei d'in profesorii facultății sunt renumiti, si au mancatu lefa d'in bugetulu Francei, cum a mai disu.

Ar dori dar' ca se nu se intinda mai departe discutiunea, decretulu fiindu sanctionatu de Domnu, că-ci s'ar' dă de lucru unora si s'ar' sicană si d. ministru de culte si instructiune.

D. A. Lahovari areta că nimeni nu contesta oportunitatea infintiării facultății de medicina, cea ce marcheaza progresulu scientiei la noi. Dar' care e geniulu fatalu, care ne impiedica să sentiemu si noi fericirea pre care o sente d. Boleacu.

Unde stau lucrurile la noi?

Ce eră să se faca ca sese concilie meritele personelor cu prescriptiunile legii? Éta ce va studiă.

Legea, in art. 253, a prevediutu transformarea scol'ei de medicina in facultate.

Erău doue căi: séu să considere infintiarea ca unu ce nou, séu să proceda treptatu prin suprimerea scol'ei.

Calea luata de d. ministru nu e nici un'a nici alt'a, ci e calea arbitrarului.

De se pastrau profesoriloru posturile lor, n'aru fi fostu ilegalitate.

Deru a se incepe unu ce nou, cu omeni noi, e o eroare, o ilegalitate si art. 369 si 368 sunt forte clare, ca se nu pota fi interpretate, si interpretate rên.

Daca facultatea de medicina se consideră d'in nou infintiata, catedrele erău vacante tote — că ci nimicu nu e mai vacantu, ca posturile unei noue institutiuni — si se anuciă atunci unu concursu generalu; aspiranti erau destui. Cine a potutu ore dispensă pre d. ministru de a institui concursu?

D. ministru de culte dice că la numire s'a conformatu legii: a luatu d'intre profesorii scol'ei de medicina. D-sa nu e contr'a concursului Consiliulu de ministrii a aprobatu concursulu si l'a si autorisatu a formă si presintă unu proiectu de lege in acésta afacere. Legea actuala nu cere concursu, deci se cere unu nou proiectu de lege, care e formatu.

D. Voinovu areta că d. ministru se radîma pre art. 253 d'in lege. Acestu articlu inse prevede „reformarea catedrelor scol'ei.“ Dar' a trece profesorulu de la scol'a de medicina la facultate e o reformare? Profesorii la facultate urmeza a se numi numai prin concursu.

Un'a d'in doue inse: séu profesorii scol'ei trecu directu la facultate, seu ei dau concursu.

Programulu scol'ei asemenea, ca ori ce programu, trebuiă facutu conformu legii, trecundu prin consiliulu permanentu de instructiune.

D. ministru intrerumpe si declara, că consiliulu permanentu a fostu consultatu.

D. Voinovu continua si sustiene că concursulu e celu mai bunu; dar' daca d. ministru nu l'a crediutu bunu, intrăba: facultatea e creata de comun'a Bucuresti seu de tier'a intrega? E dreptu ore, ca la facultatea de medicina se figureze numai medicii cari au fostu in jurulu d-lui ministru si se nu fia nici unulu d'in cei de d'incolo de Milcovu? Acolo sunt profesori buni, cari au terminatu liceulu,

au obtinutu in strainetate gradulu de doctori in medicina . . . nu pote in Parisu, că-ci nu numai Parisulu e in stare a face pe cine-va să fia bunu profesore, bunu medicu, . . . si d'in ei nici unulu n'a fostu chiamatu.

D. Voinovu termina, rogandu pre d. ministru a se uni cu propunerea d-lui Lahovari, ca se vina c'unu proiectu de lege, care se reguleze modulu concursului si alu numirii profesoriloru la facultatea de medicina.

D. ministru de culte raspunde că mesur'a propusa de d. Voinovu eră contraria legii: nu potea luă pre cine vrē, ci numai d'in cerculu profesoriloru scol'ei de medicina d'in Bucuresti.

Se face propunerea ca atātu transformarea scol'ei de medicina in facultate, cătu si numirea profesoriloru, se se faca printr'unu proiectu de lege care va fi presintatu camerei, — propunere sustienuta de d-nii Esarcu, Lahovari, Cerchez, Sefendache si Voinovu.

D. ministru de culte declara, că mesagiulu prevede acest'a si propunerea e prea tardiu venita.

Discutiunea se inchide si, punendu-se la votu, se respinge propunerea motivata de trecere la ordinea d'ilei, trecundu-se puru si simplu la ordinea d'ilei.

D. Leonida Sterie desvolta interpelarea d-sale anuciata d-lui ministru de resbelu, constatandu mai antăiu că trebuiă a-o desvolta inaintea d-lui Esarcu, fiindu anuciata mai inainte. D-sa apoi areta că, cu ocaziunea votului contingentulu anului trecut, s'a rogatu ministrulu a aplica bine legea; ce se intempla inse la districtulu Cahulu? D'in acelu districtu urma a se luă 55 recruti si d'in totu judetiulu 2 comune dau recruti: Cahulu si Leov'a. D'in toti acesti-a diumetate erau Ebrei. Ei bine, d'in 55 numai 13 s'au luatu, si acei-a d'in cei schilodi, d'in cei condamnati pentru furtu si unulu, Samuil Antohicu, de 40 ani s'a luatu in ostire.

Asemenea ilegalități nu s'au opritu aci. D'in 60 juni s'au esclusu cei mai buni, intre care unulu procuroru la Cahulu, d-nulu Varlamu, si Bujorenu, declarati ca slabi de constitutiune, ér' cei mai forti juni Ebrei au scapatu. D-sa a anuciatu d-lui ministru de resbelu prin telegrama acésta. Maioru Murguletiu a facutu asemenea raportu că banuiesce pre mediculu primariu, că-ci junii cei buni se esclusu si cei rei se tienu. De ce d. ministru n'a luatu nici o mesura?

D. ministru a cerutu numai procesele verbale.

Deci roga pre d-nulu ministru să bine voesca a dă in judecata pre consiliulu de revisie, dupa ce va numi o ancheta, care se constata cine sunt culpabili.

D. Ministru de resbelu raspunde, că crede că acest'a nu merita a face objectulu unei interpelări. Districtulu Cahulu aveă sé de 55 si n'a datu de cătu 12. D-sa espune că a luatu si alte mesure: a opritu pre medicii primari a luă parte la consiliulu de revisie, tramiendu medicii militari. In Cahulu inse nu s'a potutu numi medicii militari, ci s'a adresatu la d. Muntenu, mediculu primariu. Daca intre recruti sunt unii bestrani, eroarea nu e a comisiunii de revisie, ci a celei de recensementu. S'a potutu luă unu omu de 40 ani d'in caus'a erorii provenite de la recensementu. Cătu despre escluderea celor 3 tineri forti, citati de d-nu Sterie, d-lui cunosce casulu. A cerutu procesele verbale se vedea pentru ce s'au esclusu. D'in ele se vedu că s'au esclusu, pentru că tinerii acei-a sunt dechiarati de debili, incapabili de ostire.

D-sa a numitu apoi o comisiune medicala care se va transportă la fatia locului si va constată adevेरulu; de voru fi buni, se voru luă; consiliulu de revisie inse va fi pusu la raspundere, de si e'u e fără apelu.

Cestiunea inchidindu-se, D. Catia Nicolescu areta că d. S. Mihalescu persiste in demisiunea sa d'in comisiunea bugetaria.

D. P. Gradistenu anucia d-lui ministru de finance o interpelare, a supr'a jurnalului consiliului de ministrii de la 30 Noembre, publicatu in „Monitorulu Oficialu“ de asta di, prin care se deschide creditulu de 13 mii lei, plat'a unui advocatu la curtea de apelu d'in Focsiani, ca se pledeze 3 procese ale Statului, pe candu eră d. Voinovu advocatu alu Statului.

D. C. Aslanu anucia d-lui ministru de esterne o interpelare, privitoria la votarea a 2 Monitore pre Dunare de cătra Camer'a ungara, cestiune de importantia capitala pentru noi.

Se procede la alegerea unui membru in comisiunea bugetaria in loculu d lui Simeonu Mihalescu si a unuia, in comisiunea de petitiuni, in loculu d-lui Ionu Marghiomanu.

VARIETATI.

* * (Anticonciliulu de la Neapole). Despre prim'a sedintia a anti-conciliului d'in Neapole, tienu in 9. l. c. se anucia, că discursulu de deschidere alu presiedintelui Ricciardi a fostu primitu cu aplause caldurose. Ricciardi dise: „Trebuie să eliberăm omenimea de selavia si cu osebire de popi; eri s'a intr'unitu in Rom'a conciliulu preutiloru, pre cari i lumineza spiritulu santu si sant'a treime. Anticonciliulu asemenea se inchina la o

st. treime: libertatea, adevेरulu, ratiunea. Daca nu voimu să ne nimicesca gangren'a papismului, trebuie să o taiăm.“ — Se ceti apoi unu numeru extraordinariu de telegrame gratulatorie d'in Itali'a si d'in tote marginile lumei. S'a presintatu: una adresa de consentire magiara cu 25,000 subscriptiuni; epistole de la Garibaldi, Victoru Hugo, Quiquet, de la Heroldu, membru alu corpului legislativu francesu. Generalulu mecsicanu, Mata, ceti una epistola de la doue societăți d'in patri'a sa s'a. Avezzana vorbi cu mare focu contr'a papismului si fu salutatu cu aplause. Americ'a, Belgi'a fure reprezentate. Se audiau strigate: „morte papismului!“ Fratii presenti ai lui Tognetti, care fu spendiuratu in Rom'a, fure salutati cu strigate animate generali. Guvernulu ita, lianu disolvi inse acésta adunare a catoliciloru liberali pentru cuventulu că ar' fi periculosa pentru ordinea publica.

* * (Armat'a ungu de honvedei). Estragemu d'in bugetulu ministeriului pentru apanarea tieriei urmatoriele date: Armat'a ungu. constă in tempu de pace d'in 82 companie de infanteria cu 9102 fetiori, si d'in 2 scadrone de cavaleria cu 1249 fetiori si 1109 cai. In tempu de resbelu se urca la 382 companie de infanteria cu 79,376 fetiori si 1390 cai, si la 32 scadrone de cavaleria cu 5312 fetiori si 4800 cai. Statulu oficeriloru se imparte in modulu urmatoriu: statulu-majoru numera 20 coloneli, 21 sub-coloneli, 41 majori, 82 medici primari si totu atāti-a oficeri pentru manipulasiune, cu totulu 246 oficeri. Companiele de infanteria numera: 55 capitani de clas'a I. si 27 de clas'a II, 82 locutenenti primari si 164 locutenenti, cu totulu 328 oficeri. Scadronele de cavaleria numera: 16 capitani, 16 locutenenti primari, 32 locutenenti, cu totulu 64 oficeri.

* * (Contele Bismarck) luă era-si a supr'a sa conducerea ministeriului si tienu una conferintia cu ambasadorulu francesu si austriacu.

* * (Ignatiu Dietrich) promite in „M. U.“ că si-va dă preste câte-va d'ile Opiniunea juridica cu privire la procesulu urbanialu alu Tofaleniloru. Se plange, că a fostu impiedecatu pana acuma, parte prin ocupatiunile sale, parte prin starea sanetătii, de a se ocupa de acésta afacere. — Suntemu curiosi, cum va intielege dlu Dietrich caus'a Tofaleniloru; in totu casulu, vomu raportă si noi despre opiniunea dlui Dietrich, cu atātu mai vertosu, că acésta cauza celebra si trista a devenitu cunoscuta publiculu romanu mare parte prin diurnalulu nostru.

* * (Monstru.) La 2 nov. curentu, la 4 ore noptea, feme'a Sultan'a, socia lui Selcu Sorbu, d'in comun'a Milcovu, districtulu Oltu, a nascutu unu copilu de sesu barbatescu, fără mâni, avendu numai unu degetu cu unghia esita in umeru i dreptu.

* * (In Macedonia,) districtulu Ochrid'a, comun'a Gropisi, a deschisu scola romanésca junele romanu Demetriu Cosmescu: deocam data are 70 elevi, dar' s'au inserisu 140. A isbutitu să intruduca in lesereca comunei limb'a romana, de si grecii facu infame intrige. D. ministru alu Cultelor de buna séma va ajută cu placere scol'a d'in Gropisi. („Informatiuni bucurescene.“)

* * (Comitetulu centrale) d'in Bucuresti pentru cumperarea de arme face urmatori'a socota cu privire la contributiunile facute pentru acestu scopu, nepublicate inca: 1) Consiliile judetiene 164,500 lei; 2) Consiliile comunale urbane 206,303 lei; 3) Alte consilii comunale urbane 1,860 lei, 3 parale; 4) Comunele d'in districtulu Sucev'a 2411 lei, 4 parale; 5) Comunele d'in districtulu Vlasca 4711 lei, 16 parale; 6) Comunele d'in districtulu Gorgiu 2646 lei; in fine de la 240 comune d'in diferite districte 3240 lei. Totalu 385,671 lei, 23 parale. (Dupa „Romanulu“.)

Sciri electrice.

Vien'a, 18. diec. Taaffe ministru-presiedinte, in contielegere cu ministrulu de interne, raspunde in sedintia de asta-di a camerei magnatiloru, la interpelatiunea relativa la demonstratiunile lucratoriloru, dicundu: că regimulu a fostu incunoscutiatu despre demonstratiunea pregatita si a si luatu mesure pentru a impiedecă conflictele ce s'aru potē ivi, dar' pre cum se scie nu s'au ivitu; regimulu n'a voitū să maculeze santieni'a d'ilei, in carea s'a cetitu discursulu de tronu, cu unu conflictu. Ministrulu presiedinte substernū consiliulu ministerialu petitiunea lucratoriloru, si regimulu va nesu a impleni dreptele dorintie a le lucratoriloru pre calea ligislatiunei.

Viena, 18. diec. „Presse“ constatēza si combate pericolulu ce amenintia ministerulu d'in partea partitei reactionarie militare, carea nesuesce a casegă frēncle guvernarei.

Proprietariu, editoriu si redactoru respundietoriu.

ALESANDRU ROMANU.